پارسیان دژ
تاریخ، فرهنگ و میراث ایران

مجموعهٔ مقاله‌ها
نسخهٔ ماندگار

حکومت ساسانیان

5 دلیل بزرگ شکست ساسانیان از اعراب مسلمان

نویسنده: جمال حسینی
انتشار: ۱۷ آبان ۱۴۰۵ · ۲ دقیقه مطالعه

چکیدهٔ مقاله

شکست بزرگترین و قدرتمند ترین ارتش جهان باستان در مقابل اعراب از آن دسته موضوعاتی هست که همیشه مورد بحث مورخان بوده است.

پارسیان دژ / حکومت ساسانیان

شکست بزرگترین و قدرتمند ترین ارتش جهان باستان در مقابل اعراب از آن دسته موضوعاتی هست که همیشه مورد بحث مورخان بوده است.

چگونه امکان دارد که ارتش جنگ دیده ایران با سابقه و تجربه بیش از هزار سال در فلات ایران به دست بادیه نشینان عرب که پیش از آن هیچ نام نشانی از ایشان شنیده نشده بود، شکست یابند؟ با بررسی چند دلیل مهم متوجه میشویم که با در نظر گرفتن این دلایل، شکست های سهمگین زیاد هم دور از انتظار نبوده است.

1. نبرد های فرسایشی و بی پایان با روم جنگ های طولانی و فرسایشی دوران شاهنشاه خسرو پرویز با روم، آسیب زیادی به ارتش ایران وارد آمد که در زمان حمله اعراب به ایران میتوان گفت که ارتش اصلی ایران هیچ گاه به میدان نبرد نرفت.

2. خیانت های بزرگان ایران یکی از بزرگترین دلایل شکست ساسانیان از اعراب، خیانت فرماندهان، بزرگان و حتی سربازان ایرانی بود که حتی در سپاه دشمن حضور داشتند و با آشنا بودن از نقاط قوت و ضعف ارتش ایران، به مسلمانان کمک می کردند.

3. حمایت و کمک امپراتوری روم به اعراب شاید این مورد را در هیچ منبعی نشنیده باشید ولی در اکثر جنگ ها، رومیان از اعراب حمایت می کردند به طوری که در جنگ قادسیه، سربازان رومی و حتی ایرانی در سپاه اعراب حضور داشتند، و سپاه مسلمانان با سلاح های مدرن رومی با ایرانیان جنگیدند.

4. نزدیک بودن پایتخت (تیسفون) به اعراب شاید نزدیک بودن شهر کتسپون یا همان تیسفون یا به قول اعراب مدائن به مسلمانان یکی دیگر از دلایل مهم شکست و سقوط ساسانیان به شمار می رود. چرا که اعراب با پیروزی در اولین جنگ بزرگ با ایرانیان یعنی قادسیه به پشت دروازه های تیسفون رسیدند.

5. اشتباهات مرگبار یزدگرد و بزرگان ایران یزدگرد سوم شاید در تخلیه کردن فوری پایتخت و انتخاب کردن خراسان برای تجدید قوا (به جای شمال ایران) مرتکب اشتباه بی بازگشتی شد. چرا که با انتخاب شمال ایران یعنی سرزمین دیلمیان میتوانست در پناه کوه های شمال ایران، به جنگ با مسلمانان ادامه دهد همانطوری که دیلمیان تا 200 سال توانستند استقلال خود را حفظ کنند. یزدگرد با انتخاب خراسان، مرگ را برای خود و کشور ایران انتخاب کرد و با مرگ خود سلسله بزرگ ساسانی نیز سقوط کرد.

سرچشمه‌های پژوهش

1. بریتانیکا
2. ویکیپدیا انگلیسی
3. دو قرن سکوت-زرینکوب

ارجاع به این مقاله

جمال حسینی، «5 دلیل بزرگ شکست ساسانیان از اعراب مسلمان»، پارسیان دژ، ۱۴۰۵.

خواندن مقاله و پیوست‌های آن در وب‌سایت پارسیان دژ

نشانی ثابت این نسخه:

https://parsiandej.ir/articles/1967/pdf/5-دلیل-بزرگ-شکست-ساسانیان-از-اعراب-مسلمان.pdf

آخرین ویرایش مقاله: ۱۷ آبان ۱۴۰۵